

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УКРАЇНІ: ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ НОРМ ДИРЕКТИВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Предметом дослідження є зміни, що внесені у Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» з метою імплементації його норм до Директив Європейського Союзу. Об'єктом цього дослідження є бухгалтерський облік в Україні. Метою дослідження є аналіз сучасного стану та тенденцій розвитку бухгалтерського обліку в Україні в умовах імплементації європейського законодавства. Методи дослідження як аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстрагування, ідеалізація та узагальнення використовувалися для аналізу змін, що були внесені в Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Сьогодні Україна досить активно рухається в напрямку імплементації європейського законодавства у вітчизняну практику, в т. ч. з питань бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Успішне впровадження європейського законодавства у вітчизняну облікову практику, перш за все, вимагає з'ясування відмінностей в бухгалтерському обліку та складання фінансової звітності. Внесені зміни у Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» сприятимуть гармонізації національного законодавства у сфері бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності із законодавством країн Європейського Союзу та Міжнародних стандартів фінансової звітності. Запроваджені зміни забезпечать підґрунтя для виведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні на якісно новий рівень, що уможливить ефективно прийняття управлінських рішень вітчизняними суб'єктами господарювання. Отримані результати є підґрунтям для ведення бухгалтерського обліку та складанням фінансової звітності в Україні з урахуванням норм Директив Європейського Союзу. Сфера застосування результатів дослідження рекомендується всім суб'єктам господарювання в Україні різних секторів економіки.

Ключові слова: бухгалтерський облік, законодавство, директиви, Європейський Союз, аналіз, норми.

JEL: M40, M41, M49

Постановка проблеми. Імплементация норм європейського законодавства у галузі бухгалтерського обліку в українську практику його ведення потребує виважених підходів. З ухваленням Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень» від 05.10.2017 р. № 2164-VIII [1] було впровадження європейські норми ведення бухгалтерського обліку в Україні, які передбачені Директивою 2013/34/ЄС Європейського

Парламенту та Ради «Про щорічну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язаних з ними звітах певних типів компаній, що вносить поправки до Директиви 2006/43/ ЄС Європейського Парламенту та Ради і скасовує Директиви Ради 78/660 / ЄЕС і 83/349 / ЄЕС» від 26 червня 2013 р. (надалі – *Директива 2013/34/ЄС*) [2] та Директиви 2014/95/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 22 жовтня 2014 року, що вносить поправки до Директиви 2013/34/ЄС, щодо розкриття нефінансової та різноманітної інформації деякими великими підприємствами і групами (надалі – *Директива 2014/95/ЄС*) [3]. Ухвалення вказаних вище змін є виконання Міністерством фінансів планів імплементації деяких актів законодавства ЄС у сфері бухгалтерського обліку й аудиту [4].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанням розвитку бухгалтерського обліку в Україні в різний час займалися такі дослідники, як Ф. Ф. Бутинець, Л. В. Гнилицька, С. Ф. Голов, В. А. Дерій, В. М. Жук, З. В. Задорожний, Г. Г. Кірейцев, С. Ф. Легенчук, Л. Г. Ловінська, І. В. Малишев, О. І. Малишкін, П. П. Німчинов, А. В. Озеран, Л. К. Сук, М. Г. Чумаченко, М. М. Шигун та інші. Не зменшуючи вагомості наукових досліджень провідних вчених, зауважимо, що питання імплементації норм директив Європейського Союзу в практику ведення бухгалтерського обліку в Україні не знайшли достатнього опрацювання в їх дослідженнях.

Метою дослідження є аналіз сучасного стану та тенденцій розвитку бухгалтерського обліку в Україні в умовах імплементації європейського законодавства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Варто погодитись з думкою провідного вітчизняного дослідника Л. Г. Ловінською, що реформування бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні найближчим часом повинне орієнтуватися на вдосконалення відповідно до тенденцій їх розвитку в глобалізованому світі та потреб управління національною економікою [5, с. 29]. Дослідження сучасного стану застосування МСФЗ в Україні засвідчило, що лише понад 1% підприємств від загальної кількості формують фінансову звітність відповідно до МСФЗ [6, с. 29]. Варто зазначити, що це дуже низький показник, що в свою чергу буде змінюватися з запровадженням європейського законодавства з бухгалтерського обліку у практику вітчизняних суб'єктів господарювання.

Порівняльний аналіз змін ст. 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996 – XI [7] наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Порівняльний аналіз змін ст. 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (ті пункти Закону, які не зазнали змін в таблиці не наводяться)

№ з/п	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що діяв до 01.01.2018 р. (редакція від 11.06.2017 р.) [7]	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що діє після 01.01.2018 р. (редакція від 05.10.2017 р.) [1]
Стаття 1. Визначення термінів		
1	Консолідована фінансова звітність – фінансова звітність, яка відображає фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів юридичної особи та її дочірніх підприємств як єдиної економічної одиниці	Консолідована фінансова звітність — фінансова звітність підприємства, яке здійснює контроль, та підприємств, які ним контролюються, як єдиної економічної одиниці

Продовження таблиці 1

2	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку – нормативно-правовий акт, затверджений центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики, що визначає принципи та методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності, що не суперечать міжнародним стандартам	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку – нормативно-правовий акт, яким визначаються принципи та методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності підприємствами (крім підприємств, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності та національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі), розроблений на основі міжнародних стандартів фінансової звітності і законодавства Європейського Союзу у сфері бухгалтерського обліку та затверджений центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку
3	Облікова політика – сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності	Облікова політика – сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності;
4	Фінансова звітність – бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період	Фінансова звітність – звітність, що містить інформацію про фінансовий стан та результати діяльності підприємства
Терміни, які з'явилися в редакції Закону після 01.01.2018 р.		
Витрати – зменшення економічних вигод у вигляді зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками)		
Доходи – збільшення економічних вигод у вигляді збільшення активів або зменшення зобов'язань, яке призводить до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників)		
Звіт про платежі на користь держави – документ, що містить деталізовану інформацію про податки, збори та інші платежі підприємств, належні до сплати на користь держави відповідно до Закону, який подається підприємствами, що здійснюють діяльність з видобутку корисних копалин загальнодержавного значення або заготівлю деревини і при цьому становлять суспільний інтерес. До підприємств, що здійснюють діяльність з видобутку корисних копалин загальнодержавного значення, належать підприємства, які здійснюють діяльність з геологічного вивчення, в тому числі дослідно-промислової розробки, родовищ корисних копалин загальнодержавного значення та/або видобування корисних копалин загальнодержавного значення, та/або виконання робіт (здійснення діяльності), передбачених угодою про розподіл продукції щодо корисних копалин загальнодержавного значення, та/або транспортування трубопроводами (у тому числі з метою транзиту) вуглеводнів та хімічних продуктів		
Звіт про управління – документ, що містить фінансову та нефінансову інформацію, яка характеризує стан і перспективи розвитку підприємства та розкриває основні ризики і невизначеності його діяльності		
Власний капітал – різниця між активами і зобов'язаннями підприємства		
Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі – нормативно-правовий акт, яким визначаються принципи та методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності для розпорядників бюджетних коштів, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, та фондів загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, розроблений на основі міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектору та затверджений центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку		

Продовження таблиці 1

Підприємства, що становлять суспільний інтерес, — підприємства емітенти цінних паперів, цінні папери яких допущені до біржових торгів, банки, страховики, недержавні пенсійні фонди, інші фінансові установи (крім інших фінансових установ та недержавних пенсійних фондів, що відносяться до мікропідприємств та малих підприємств) та підприємства, які відповідно до цього Закону належать до великих підприємств
Таксономія фінансової звітності — склад статей і показників фінансової звітності та її елементів, які підлягають розкриттю. Таксономія фінансової звітності затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) — це дохід, що визначається шляхом вирахування з доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг (у т.ч. платежів від оренди об'єктів інвестиційної нерухомості) наданих знижок, вартості повернутих раніше проданих товарів, доходів, що за договорами належать комітентам (принципалам тощо), та податків і зборів

Джерело: систематизовано автором

Аналізуючи дані таблиці 1 можна зазначити, що із визначення поняття «консолідована фінансова звітність» дочірнє підприємство. Визначення Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку доповнилось тим, що таке положення (стандарт) розробляється на основі законодавства Європейського Союзу. Із визначення терміну «фінансова звітність» зник рух грошових коштів підприємства за звітний період. З'явилися нові терміни або їхні нові визначення, а саме «витрати», «доходи», «звіт про платежі на користь держави», «звіт про управління», «власний капітал», «Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі», «підприємства, що становлять суспільний інтерес», «таксономія фінансової звітності», «чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)».

Порівняльний аналіз змін ст. 2 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [7] наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Порівняльний аналіз змін ст. 2 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (ті пункти Закону, які не зазнали змін в таблиці не наводяться)

№ з/п	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що діяв до 01.01.2018 р. (редакція від 11.06.2017 р.) [7]	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що діє після 01.01.2018 р. (редакція від 05.10.2017 р.) [1]
Стаття 2. Сфера дії Закону		
1	1. Цей Закон поширюється на всіх юридичних осіб, створених відповідно до законодавства України, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності, а також на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності (далі — підприємства), які зобов'язані вести бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність згідно з законодавством	1. Цей Закон поширюється на всіх юридичних осіб, створених відповідно до законодавства України, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності, на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності (далі — підприємства), які зобов'язані вести бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність, а також на операції з виконання державного та місцевих бюджетів і складання фінансової звітності про виконання бюджетів з урахуванням бюджетного законодавства

Доповнення п. 2.2 ст. 2, що з'явилося в редакції після 01.01.2018 р.	
<p>2. Для цілей цього Закону підприємства (крім бюджетних установ) можуть належати до мікропідприємств, малих, середніх або великих підприємств. Мікропідприємствами є підприємства, показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, відповідають щонайменше двом з таких критеріїв: балансова вартість активів — до 350 тисяч євро; чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) — до 700 тисяч євро; середня кількість працівників — до 10 осіб. Малими є підприємства, які не відповідають критеріям для мікропідприємств та показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, відповідають щонайменше двом з таких критеріїв: балансова вартість активів — до 4 мільйонів євро; чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) — до 8 мільйонів євро; середня кількість працівників — до 50 осіб. Середніми є підприємства, які не відповідають критеріям для малих підприємств та показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, відповідають щонайменше двом з таких критеріїв: балансова вартість активів — до 20 мільйонів євро; чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) — до 40 мільйонів євро; середня кількість працівників — до 250 осіб. Великими є підприємства, які не відповідають критеріям для середніх підприємств та показники на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, відповідають щонайменше двом з таких критеріїв: балансова вартість активів — понад 20 мільйонів євро; чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) — понад 40 мільйонів євро; середня кількість працівників — понад 250 осіб. Новоутворені підприємства під час визначення відповідності критеріям застосовують показники на дату складання річної фінансової звітності. Якщо підприємство однієї з наведених категорій за показниками річної фінансової звітності протягом двох років поспіль не відповідає наведеним критеріям, воно відноситься до відповідної категорії підприємств. Для визначення відповідності критеріям, зазначеним в євро, застосовується офіційний курс гривні щодо іноземних валют (середній за період), розрахований на підставі курсів Національного банку, що встановлювалися для євро протягом відповідного року.</p>	

Джерело. Систематизовано автором.

Аналізуючи дані таблиці 2, можна зазначити, що з'явилися критерії розміру підприємств, а саме мікропідприємства, малі, середні та великі підприємства, яких раніше не було.

Порівняльний аналіз змін ст. 3-7 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [7] наведено в таблиці 3.

Таблиця 3

Порівняльний аналіз змін ст. 3-7 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (ті пункти Закону, які не зазнали змін в таблиці не наводяться)

№ з/п	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що діяв до 01.01.2018 р. (редакція від 11.06.2017 р.) [7]	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що діє після 01.01.2018 р. (редакція від 05.10.2017 р.) [1]
Стаття 3. Мета бухгалтерського обліку та фінансової звітності		
1	1. Метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства	1. Метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства

Продовження таблиці 3

2	Стаття 4. Основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності	Стаття 4. Принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності
3	Послідовність – постійне (із року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики. Зміна облікової політики можлива лише у випадках, передбачених національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, і повинна бути обґрунтована та розкрита у фінансовій звітності;	Послідовність – постійне (із року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики. Зміна облікової політики можлива лише у випадках, передбачених національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, міжнародними стандартами фінансової звітності та національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку у державному секторі, і повинна бути обґрунтована та розкрита у фінансовій звітності
4	Нарахування та відповідність доходів і витрат для визначення фінансового результату звітного періоду необхідно порівняти доходи звітного періоду з витратами, що були здійснені для отримання цих доходів. При цьому доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів	Нарахування – доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів
Доповнення ст. 4, що з'явилося в редакції після 01.01.2018 р.		
5	інших принципах, визначених міжнародними стандартами або національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, або національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі в залежності від того, які з наведених стандартів застосовуються підприємством	
Стаття 5. Валюта бухгалтерського обліку та фінансової звітності		
6	Підприємства ведуть бухгалтерський облік і складають фінансову звітність у грошовій одиниці України	Підприємства ведуть бухгалтерський облік і складають фінансову звітність у грошовій одиниці України. На вимогу користувачів фінансова звітність може бути додатково перерахована в іноземну валюту
Стаття 6. Державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні		
7	2. Регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики, який затверджує національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, інші нормативно-правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності	2. Регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку, затверджує національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі, інші нормативно-правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності
8	6. Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, у межах своєї компетенції, відповідно до галузевих особливостей розробляють на базі національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку методичні рекомендації щодо їх застосування	6. Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, у межах своєї компетенції, відповідно до галузевих особливостей, мають право розробляти на базі національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі методичні рекомендації щодо їх застосування за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку

Джерело. Систематизовано автором.

Аналізуючи наведені вище зміни (табл. 3) можна сказати, що з основних принципів бухгалтерського обліку було виключено принцип обачності, історичної (фактичної) собівартості, періодичності. З'явилось додаткове роз'яснення, що на вимогу користувачів фінансова звітність може бути додатково перерахована в іноземну валюту.

Порівняльний аналіз змін ст. 8-9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [7] наведено в таблиці 4.

Таблиця 4

Порівняльний аналіз змін ст. 8-9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (ті пункти Закону, які не зазнали змін в таблиці не наводяться)

№ з/п	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що діяв до 01.01.2018 р. (редакція від 11.06.2017 р.) [7]	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що діє після 01.01.2018 р. (редакція від 05.10.2017 р.) [1]
Стаття 8. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві		
1	3. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе власник (власники) або уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством відповідно до законодавства та установчих документів.	3. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством, або власник відповідно до законодавства та установчих документів.
2	4. Для забезпечення ведення бухгалтерського обліку підприємство самостійно обирає форми його організації: ведення на договірних засадах бухгалтерського обліку централізованою бухгалтерією або аудиторською фірмою	4. Для забезпечення ведення бухгалтерського обліку підприємство самостійно з дотриманням вимог цього Закону обирає форми його організації: ведення на договірних засадах бухгалтерського обліку централізованою бухгалтерією або підприємством, суб'єктом підприємницької діяльності, самозайнятою особою, що провадять діяльність у сфері бухгалтерського обліку та/або аудиторської діяльності Підприємство, що становить суспільний інтерес, зобов'язане утворити бухгалтерську службу на чолі з головним бухгалтером, до складу якої входить не менше двох осіб. Положення цього абзацу не поширюється на недержавні пенсійні фонди та інститути спільного інвестування
Доповнення п. 8.7 ст. 8, що з'явилось в редакції після 01.01.2018 р.		
Головним бухгалтером підприємства, що становить суспільний інтерес, може бути призначена особа, яка має повну вищу економічну освіту, стаж роботи у сфері фінансів, бухгалтерського обліку та оподаткування не менше трьох років, не має непогашеної або незнятої судимості за вчинення злочину проти власності та у сфері господарської діяльності. Інші вимоги до головного бухгалтера підприємства, що становить суспільний інтерес, можуть бути визначені законом.		

Продовження таблиці 4

3	Стаття 9. Первинні облікові документи та реєстри бухгалтерського обліку	Стаття 9. Первинні документи та реєстри бухгалтерського обліку
Доповнення п. 9.2 ст. 9, що з'явилося в редакції після 01.01.2018 р.		
Неістотні недоліки в документах, що містять відомості про господарську операцію не є підставою для невизнання господарської операції, за умови, що вони не перешкоджають можливості ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції, та містять відомості про: дату складання документа, назву підприємства, від імені якого складено документ, зміст та обсяг господарської операції тощо		
Доповнення п. 9.3 ст. 9, що з'явилося в редакції після 01.01.2018 р.		
Права і обов'язки сторін, які виникають за результатами здійснення господарської операції, оформленої первинним документом відповідно до вимог цього Закону, не залежать від факту відображення її в реєстрах та на рахунках бухгалтерського обліку		

Джерело. Систематизовано автором.

Аналізуючи показники таблиці 4, можна стверджувати, що ведення бухгалтерського обліку може здійснюватись підприємством, суб'єктом підприємницької діяльності, самозайнятою особою, яка провадить діяльність у сфері бухгалтерського обліку та/або аудиторської діяльності. Для підприємств, що становлять суспільний інтерес, встановлено вимоги до бухгалтерської служби, яка повинна включати не менше двох осіб. Неістотні недоліки в первинних документах не є підставою для невизнання господарської операції, що позитивним явищем, адже навіть неістотні недоліки при перевірках контролюючими органами були підставою для невизнання господарської операції.

Порівняльний аналіз змін ст. 11 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [7] наведено в таблиці 5.

Таблиця 5

Порівняльний аналіз змін ст. 11 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (ті пункти Закону, які не зазнали змін в таблиці не наводяться)

№ з/п	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що діяв до 01.01.2018 р. (редакція від 11.06.2017 р.) [7]	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що діє після 01.01.2018 р. (редакція від 05.10.2017 р.) [1]
Стаття 11. Загальні вимоги до фінансової звітності		
1	1. На основі даних бухгалтерського обліку підприємства зобов'язані складати фінансову звітність. Фінансову звітність підписують керівник та бухгалтер підприємства	1. Підприємства зобов'язані складати фінансову звітність на підставі даних бухгалтерського обліку. Фінансова звітність підписується керівником (власником) підприємства або уповноваженою особою у визначеному законодавством порядку та бухгалтером або особою, яка забезпечує ведення бухгалтерського обліку підприємства. У разі коли бухгалтерський облік підприємства ведеться підприємством, що провадить діяльність у сфері бухгалтерського обліку та/або аудиторської діяльності, фінансову звітність підписують керівник підприємства або уповноважена особа, а також керівник підприємства, що провадить діяльність у сфері бухгалтерського обліку та/або аудиторської діяльності, або уповноважена ним особа. При цьому відповідальність підприємства, що провадить діяльність у сфері бухгалтерського обліку та/або аудиторської діяльності, визначається законом та договором про надання бухгалтерських послуг.

Продовження таблиці 4

		<p>Фінансову звітність підприємства, що становить суспільний інтерес, підписують керівник або уповноважена особа у визначеному законодавством порядку та головний бухгалтер. Фінансова звітність недержавних пенсійних фондів та інститутів спільного інвестування підписується у порядку, передбаченому законодавством.</p> <p>Відповідальність за своєчасне та у повному обсязі подання та оприлюднення фінансової звітності несе уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством, або власник відповідно до законодавства та установчих документів</p>
2	<p>2. Фінансова звітність підприємства (крім бюджетних установ, представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності та суб'єктів малого підприємництва, визнаних такими відповідно до чинного законодавства) включає: баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал та примітки до звітів</p>	<p>2. Порядок та строки подання фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності, звіту про управління та звіту про платежі на користь держави до органів державної влади визначаються Кабінетом Міністрів України, для банків – Національним банком України.</p>
3	<p>3. Для суб'єктів малого підприємства, неприбуткових підприємств, установ та організацій і представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності національними положеннями (стандартами) встановлюється скорочена за показниками фінансова звітність у складі балансу і звіту про фінансові результати</p>	<p>3. Для мікропідприємств, малих підприємств, невідприємницьких товариств і представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності, крім тих, що зобов'язані складати фінансову звітність за міжнародними стандартами, встановлюється скорочена за показниками фінансова звітність у складі балансу та звіту про фінансові результати.</p>
4	<p>4. Форми фінансової звітності підприємств (крім банків) і порядок їх заповнення встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики</p>	<p>4. Склад та форми фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності, звіту про управління та звіту про платежі на користь держави підприємств (крім банків), фінансової звітності про виконання бюджетів встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.</p>
5	<p>5. Форми фінансової звітності банків встановлюються Національним банком України</p>	<p>5. Склад та форми фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності та звіту про управління банків встановлюються Національним банком України.</p>
6	<p>6. Форми фінансової звітності бюджетних установ та фінансової звітності про виконання бюджетів встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики.</p>	<p>6. Фінансова звітність та консолідована фінансова звітність за міжнародними стандартами складається на підставі такої самої фінансової звітності за міжнародними стандартами.</p>
7	<p>7. Юридичні особи, що відповідають критеріям, визначеним пунктом 154.6 статті 154 Податкового кодексу України, зобов'язані складати та подавати до відповідних органів фінансову звітність, передбачену для суб'єктів малого підприємства, один раз на рік.</p>	<p>7. Звіт про управління подається разом з фінансовою звітністю та консолідованою фінансовою звітністю в порядку та строки, встановлені законом. У разі подання підприємством консолідованої фінансової звітності подається консолідований звіт про управління. Від подання звіту про управління звільняються мікропідприємства та малі підприємства. Середні підприємства мають право не відображати у звіті про управління нефінансову інформацію.</p>

Джерело. Систематизовано автором.

Аналіз даних таблиці 5 дає змогу стверджувати, що були уточнені загальні вимоги до фінансової звітності з імплементації норм Директив Європейського Союзу та МСФЗ.

Порівняльний аналіз змін ст. 12 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [7] наведено в таблиці 6.

Таблиця 6

Порівняльний аналіз змін ст. 12 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (ті пункти Закону, які не зазнали змін в таблиці не наводяться)

№ з/п	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що діяв до 01.01.2018 р. (редакція від 11.06.2017 р.)	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що діє після 01.01.2018 р. (редакція від 05.10.2017 р.)
1	Стаття 12. Консолідована та зведена фінансова звітність	Стаття 12. Консолідована фінансова звітність
2	1. Підприємства, що мають дочірні підприємства, крім фінансових звітів про власні господарські операції зобов'язані складати та подавати консолідовану фінансову звітність	1. Підприємства, що контролюють інші підприємства (материнські підприємства), крім фінансових звітів про власні господарські операції, зобов'язані складати та подавати консолідовану фінансову звітність відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності. Підприємства, що контролюють інші підприємства (крім підприємств, що становлять суспільний інтерес), можуть не подавати консолідованої фінансової звітності, якщо разом із контрольованими підприємствами їх показники на дату складання річної фінансової звітності не перевищують двох з таких критеріїв: балансова вартість активів — до 4 мільйонів євро; чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) — до 8 мільйонів євро; середня кількість працівників — до 50 осіб
3	2. Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать підприємства, засновані на державній власності, та органи, які здійснюють управління майном підприємств, заснованих на комунальній власності, крім власних звітів складають та подають зведену фінансову звітність щодо всіх підприємств, що належать до сфери їх управління. Зазначені органи також окремо складають зведену фінансову звітність щодо господарських товариств, акції (частки, паї) яких перебувають відповідно у державній та комунальній власності	2. Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать суб'єкти державного сектору економіки, та органи, які здійснюють управління майном суб'єктів комунального сектору економіки, крім власної звітності складають та подають консолідовану фінансову звітність щодо підприємств, які належать до сфери їх управління.
4	3. Об'єднання підприємств крім власної звітності складають і подають зведену фінансову звітність щодо всіх підприємств, які входять до їх складу, якщо це передбачено установчими документами об'єднань підприємств відповідно до законодавства	3. Об'єднання підприємств, крім власної звітності, складають та подають консолідовану фінансову звітність щодо підприємств, які входять до їх складу, якщо це передбачено установчими документами об'єднань підприємств відповідно до законодавства.
Доповнення п. 12.4 ст. 12, що з'явилося в редакції після 01.01.2018 р.		
4. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, складає консолідовану фінансову звітність про загальний майновий стан і результати діяльності суб'єктів державного сектору та бюджетів.		

Джерело. Систематизовано автором.

Аналізуючи показники таблиці 6, можна зазначити, що з'явилися критерії, коли група підприємств може не складати консолідовану фінансову звітність. У ст. 12 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [6] відсутня класифікація груп підприємств, що наведено у п. 3.5 – п. 3.7 ст. 3 Директиви 2013/34/ЄС [2]. Доцільно було б внести критерії розміру груп підприємств до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [7] або у НП(С)БО 2 «Консолідована фінансова звітність» [8].

Порівняльний аналіз змін ст. 12-1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [7] наведено в таблиці 7.

Таблиця 7

Порівняльний аналіз змін ст. 12-1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (ті пункти Закону, які не зазнали змін в таблиці не наводяться)

№ з/п	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що діяв до 01.01.2018 р. (редакція від 11.06.2017 р.) [7]	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що діє після 01.01.2018 р. (редакція від 05.10.2017 р.) [1]
Стаття 12-1. Застосування міжнародних стандартів		
1	1. Для складання фінансової звітності застосовуються міжнародні стандарти, якщо вони не суперечать цьому Закону та офіційно оприлюднені на веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики	1. Для складання фінансової звітності застосовуються міжнародні стандарти, які викладені державною мовою та офіційно оприлюднені на веб-сторінці центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку
2	2. Публічні акціонерні товариства, банки, страховики, а також підприємства, які провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, складають фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність за міжнародними стандартами	2. Підприємства, що становлять суспільний інтерес, публічні акціонерні товариства, підприємства, які здійснюють діяльність з видобутку корисних копалин загально-державного значення, а також підприємства, які провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, складають фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність за міжнародними стандартами
3	5. Фінансова звітність та консолідована фінансова звітність, складені за міжнародними стандартами, подаються у порядку, визначеному цим Законом	5. Підприємства, зазначені у частині другій цієї статті, складають і подають фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність органам державної влади та іншим користувачам на їх вимогу в порядку, визначеному цим Законом, на основі таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами в єдиному електронному форматі, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку
Доповнення п. 12-1.6 ст. 12-1, що з'явилося в редакції після 01.01.2018 р.		
4	6. Підприємства, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність за міжнародними стандартами, зобов'язані забезпечити ведення бухгалтерського обліку відповідно до облікової політики за міжнародними стандартами після подання першої фінансової звітності або консолідованої фінансової звітності за міжнародними стандартами, що визнається такою у порядку, визначеному міжнародними стандартами	

Джерело. Систематизовано автором.

Аналіз даних таблиці 7 дає змогу стверджувати, що були уточнені питання застосування МСФЗ.

Порівняльний аналіз змін ст. 13 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [7] наведено в таблиці 8.

Таблиця 8

Порівняльний аналіз змін ст. 13 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (ті пункти Закону, які не зазнали змін в таблиці не наводяться)

№ з/п	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що діяв до 01.01.2018 р. (редакція від 11.06.2017 р.) [7]	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що діє після 01.01.2018 р. (редакція від 05.10.2017 р.) [1]
Стаття 13. Звітний період		
1	1. Звітним періодом для складання фінансової звітності є календарний рік. Проміжна звітність складається щоквартально наростаючим підсумком з початку звітного року в складі балансу та звіту про фінансові результати. Баланс підприємства складається за станом на кінець останнього дня кварталу (року)	1. Звітним періодом для складання фінансової звітності є календарний рік. Проміжна фінансова звітність складається за результатами першого кварталу, першого півріччя, дев'яти місяців. Крім цього, відповідно до облікової політики підприємства, звітність може складатися за інші періоди. Звітний період для складання фінансової звітності про виконання бюджетів визначається Бюджетним кодексом України

Джерело. Систематизовано автором.

Аналіз показників таблиці 8 дає змогу зауважити, що відповідно до облікової політики підприємства, звітність може складатись за інші періоди, аніж календарний рік, квартал, півріччя, дев'ять місяців, раніше така норма була відсутня.

Порівняльний аналіз змін ст. 14 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [7] наведено в таблиці 9.

Таблиця 9

Порівняльний аналіз змін ст. 14 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (ті пункти Закону, які не зазнали змін в таблиці не наводяться)

№ з/п	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що діяв до 01.01.2018 р. (редакція від 11.06.2017 р.) [7]	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що діє після 01.01.2018 р. (редакція від 05.10.2017 р.) [1]
Стаття 14. Подання та оприлюднення фінансової звітності		
1	2. Фінансова звітність підприємств не становить комерційної таємниці, крім випадків, передбачених законодавством	2. Фінансова звітність підприємств не становить комерційної таємниці, не є конфіденційною інформацією та не відноситься до інформації з обмеженим доступом, крім випадків, передбачених законом. На фінансову звітність не розповсюджується заборона стосовно поширення статистичної інформації. Підприємства зобов'язані подати юпію фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності за запитом юридичних та фізичних осіб у порядку, передбаченому Законом України «Про доступ до публічної інформації»

Продовження таблиці 9

2	<p>3. Підприємства (крім бюджетних установ) зобов'язані подавати (надсилати рекомендованим листом) державному реєстратору за місцезнаходженням реєстраційної справи не пізніше ніж до 1 червня року, що настає за звітним періодом, фінансову звітність про господарську діяльність у складі балансу і звіту про річні фінансові результати</p>	<p>3. Підприємства, що становлять суспільний інтерес (крім великих підприємств, які не є емітентами цінних паперів), публічні акціонерні товариства, суб'єкти природних монополій на загальнодержавному ринку та підприємства, які здійснюють діяльність з видобутку корисних копалин загальнодержавного значення, зобов'язані не пізніше ніж до 30 квітня року, що настає за звітним періодом, оприлюднювати річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність разом з аудиторським висновком на власній веб-сторінці (у повному обсязі) та іншими шляхами у випадках, визначених законодавством.</p> <p>Великі підприємства, які не є емітентами цінних паперів та середні підприємства зобов'язані не пізніше ніж до 1 червня року, що настає за звітним періодом, оприлюднювати річну фінансову звітність разом з аудиторським висновком на власній веб-сторінці (у повному обсязі).</p> <p>Інші фінансові установи, що відносяться до мікропідприємств та малих підприємств зобов'язані не пізніше ніж до 1 червня року, що настає за звітним періодом, оприлюднювати річну фінансову звітність разом з аудиторським висновком на власній веб-сторінці (у повному обсязі).</p> <p>Підприємства зобов'язані забезпечувати доступність фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності для ознайомлення юридичних та фізичних осіб за місцезнаходженням цих підприємств</p>
3	<p>4. Публічні акціонерні товариства, підприємства – емітенти іпотечних облігацій, іпотечних сертифікатів, облігацій підприємств і сертифікатів фондів операцій з нерухомістю, а також професійні учасники фондового ринку, банки, страховики та інші фінансові установи зобов'язані не пізніше ніж до 30 квітня року, що настає за звітним періодом, оприлюднювати річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність разом з аудиторським висновком шляхом розміщення на власній веб-сторінці з опублікуванням у періодичних або неперіодичних виданнях.</p> <p>Державні і комунальні унітарні підприємства, господарські товариства, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі чи територіальній громаді, а також господарські товариства, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких належать господарським товариствам, частка держави чи територіальної громади в яких становить 100 відсотків, зобов'язані оприлюднювати інформацію про свою діяльність (квартальну, річну фінансову звітність, у тому числі консолідовану, за останні три роки) шляхом розміщення її на власній веб-сторінці (веб-сайті) або на офіційному веб-сайті відповідного суб'єкта управління об'єктами державної або комунальної власності. Доступ до таких веб-сторінок та веб-сайтів є цілодобовим і безоплатним.</p>	<p>4. Головні розпорядники бюджетних коштів оприлюднюють річну фінансову звітність, річну консолідовану фінансову звітність не пізніше ніж до 30 квітня року, що настає за звітним періодом, шляхом розміщення на власній веб-сторінці.</p> <p>Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, оприлюднює річну консолідовану фінансову звітність про загальний майновий стан та результати діяльності суб'єктів державного сектору та бюджетів не пізніше ніж до 1 червня року, що настає за звітним періодом, на власній веб-сторінці</p>

Продовження таблиці 9

3	<p>Річна фінансова звітність (у тому числі консолідована) зазначених суб'єктів господарювання оприлюднюється до 30 квітня року, що настає за звітним періодом. Якщо річна фінансова звітність (у тому числі консолідована) зазначених суб'єктів господарювання підлягає обов'язковому аудиту, аудиторський висновок публікується разом із звітністю.</p> <p>Електроенергетичні підприємства, які не зобов'язані публікувати фінансову звітність відповідно до цієї статті, забезпечують доступність своєї фінансової звітності для ознайомлення громадськості за місцезнаходженням виконавчого органу підприємства</p>	
4	<p>6. Національний орган України з акредитації зобов'язаний не пізніше 1 червня наступного за звітним року оприлюднювати річні фінансові звіти шляхом розповсюдження їх у вигляді окремих видань та/або розміщення на власному веб-сайті в Інтернеті</p>	<p>6. Підприємства можуть подавати уточнену фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність на заміну раніше поданої фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності за результатами проведення аудиторської перевірки, з метою виправлення самостійно виявлених помилок або з інших причин. Подання і оприлюднення уточненої фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності здійснюється у такому самому порядку, як і фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності, що уточнюється</p>

Джерело. Систематизовано автором.

Аналіз даних таблиці 9 дає змогу стверджувати, що новацією ст. 14 стала можливість подавати уточнену фінансову звітність і консолідовану фінансову звітність на заміну раніше поданої фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності за результатами проведення аудиторської перевірки, з метою виправлення самостійно виявлених помилок або з інших причин.

Висновки. Внесені зміни у Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1] певним чином забезпечили імплементацію норм Директив Європейського Союзу у сфері бухгалтерського обліку в українську практику, що дасть змогу вивести його на якісно новий рівень інформаційного забезпечення діяльності суб'єктів господарювання і можливо стане значним поштовхом для появи зарубіжних інвесторів в Україні. Практичну реалізацію внесених змін можна буде здійснити шляхом розробки та затвердження типових форм нової звітності, методичних рекомендацій щодо її організації підготовки, складання, затвердження, подання і оприлюднення.

Перспективи подальших досліджень. В подальших наукових дослідженнях необхідно зосередити увагу на нових видах звітності для вітчизняної практики звітування, що внесені змінами до Закону, а саме: 1) Звіт про платежі на користь держави; 2) Звіт про управління. Порушені в статті питання не є вичерпними й потребують доповнень, змін, уточнень та конкретизації.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень» від 05.10.2017 р. № 2164-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2164-19>.
2. Directive 2013/34/EU of the European parliament and the council of 26 june 2013 on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings, amending Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.oroc.pt/fotos/editor2/diretivacont.pdf>.
3. Directive 2014/95/EU of the European Parliament and of the Council of 22 October 2014 amending Directive 2013/34/EU as regards disclosure of non-financial and diversity information by certain large undertakings and groups. – [Electronic resource]. – Available at: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=OJ:L:2014:330:FULL&from=EN#L_2014330 EN.01000101.doc.
4. Розпорядження «Про схвалення розроблених Міністерством фінансів планів імплементації деяких актів законодавства ЄС у сфері бухгалтерського обліку та аудиту» Кабінету Міністрів України від 8 квітня 2015 р. N 345-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/345-2015-%D1%80>.
5. Ловінська Л. Г. Вплив євроінтеграційних процесів на розвиток бухгалтерського обліку та звітності в Україні / Л. Г. Ловінська // Фінанси України. – 2014. – № 9. – С. 21–30.
6. Засадний Б. Сучасний стан застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні / Б. Засадний // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2016. – № 9 (186). – С. 22 – 30.
7. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996 – XI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 628 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13/print1362304905316381>.

References

1. Zakon Ukrainy «Pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy «Pro bukhgalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini» shchodo udoskonalennia deiakykh polozhen» [The Law of Ukraine “On Amendments to the Law of Ukraine “On Accounting and Financial Reporting in Ukraine” on the Improvement of Certain Provisions”, October 5, 2017, No. 2164-VIII], from <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2164-19> [in Ukrainian].
2. Directive 2013/34/EU of the European parliament and the council of 26 june 2013 on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings, amending Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC, from <http://www.oroc.pt/fotos/editor2/diretivacont.pdf> [in English].

3. Directive 2014/95/EU of the European Parliament and of the Council of 22 October 2014 amending Directive 2013/34/EU as regards disclosure of non-financial and diversity information by certain large undertakings and groups, from http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=OJ:L:2014:330:FULL&from=EN#L_2014330_EN.01000101.doc [in English].
4. Rozporiadzhennia «Pro skhvalennia rozroblenykh Ministerstvom finansiv planiv implementatsii deiakyykh aktiv zakonodavstva YeS u sferi bukhhalterskoho obliku ta audytu» Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 8 kvitnia 2015 r. N 345-r [The Order «On approval of plans for the implementation of certain acts of EU legislation in the field of accounting and auditing» developed by the Ministry of Finance» to the Cabinet of Ministers of Ukraine dated April 8, 2015 N 345-p, from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/345-2015-%D1%80> [in English].
5. Lovinska L. H. Vplyv yevrointehratsiinykh protsesiv na rozvytok bukhhalterskoho obliku ta zvitnosti v Ukraini [The Impact of European Integration Processes on the Development of Accounting and Reporting in Ukraine]. *Finansy Ukrainy – Finance of Ukraine*, 2014, No. 9, p. 21-30 [in Ukrainian].
6. Zasadnyi B. Suchasnyi stan zastosuvannia mizhnarodnykh standartiv finansovoi zvitnosti v Ukraini [The current state of application of international financial reporting standards in Ukraine]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Ekonomika – Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Economics*, 2016, No. 9 (186), p. 22 -30 [in Ukrainian].
7. Zakon Ukrainy «Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini» vid 16.07.99 r. № 996 – XI [Law of Ukraine «On Accounting and Financial Reporting in Ukraine» dated 16.07.99, No. 996 – XI], from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14> [in Ukrainian].
8. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 2 «Konsolidovana finansova zvitnist»: nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 27.06.2013 r. № 628 [National Accounting Standard (Standard) 2 «Consolidated Financial Statements»: Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated June 27, 2013, No. 628], from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13/print1362304905316381> [in Ukrainian].

Редакція отримала матеріал 25 грудня 2017 р.